

Tehnici de „modelare” a hârtiei (tehnica quilling și tehnica origami)

Prof.Stanciu Paula- Școala Gimnazială Filiași

Cele mai cunoscute tehnici artistice de „modelare” a hârtiei sunt tehnica rulării hârtiei (tehnica quilling), practică în special de chinezi și tehnica plierii hârtiei (tehnica origami), venită din Japonia. Ambele metode sunt vechi și ambele necesită răbdare, îndemânare și imaginație.

• Tehnica quilling

Se pare că acest meșteșug a apărut în Egiptul antic, însă pe atunci nu putea fi vorba de rularea hârtiei, ci mai degrabă de papirus. În timpul Renașterii, călugării și călugărițele din Franța și Italia, foloseau această tehnică pentru decorarea cărților și obiectelor religioase, transformându-le în adevărate obiecte de artă. Prin secolul al XVIII-lea, în Europa, tehnica quilling devine una dintre principalele preocupări ale doamnelor din înalta societate, devenind și una dintre disciplinele artistice, studiate în școlile vremii. Prin această artă ele își puteau confecționa rame foto, suporturi de lumânări, cutii de bijuterii, felicitări și multe alte lucruri deosebite.

Ulterior această tehnică s-a răspândit în Anglia și nu în ultimul rând în America, fiind cunoscută și promovată de persoane celebre, cum ar fi Jane Austen – care menționează quillingul în cartea sa „Rațiune și simțire” – sau surorile Bronte.

Quillingul nu era practicat de oamenii de rând. Devenise o artă de care doar tinerele domnișoare de viță nobilă beneficiau, practicantii săi regăsindu-se alături de bijutieri, profesori de arte, croitori, ale căror servicii erau disponibile doar nobililor.

În 1875, William Bemrose, a încercat să introducă această tehnică pe scară largă, tipărind un mic manual și un kit denumit Mozaicon.

În secolul XX, întâlnim două evenimente majore, unde au fost expuse lucrări quilling: 1927 la Londra și 1988 în New York, în cadrul galeriei Florian Papp.

De-a lungul timpului, aceasta tehnică a suferit numeroase modificări privind tipul de hârtie folosit, motivele create și culorile, care diferă de la o perioadă la alta. Scopul tehnicii quilling, rămâne păstrat intact, de-a lungul veacurilor: scopul de a transforma un obiect oarecare, într-unul ingenios înfrumusețat, într-o podoabă, într-un obiect de artă.

Rularea hârtiei, filigran sau quilling sunt doar o parte din numele pe care acest meșteșug le-a primit de-a lungul istoriei sale.

Quillingul este o formă de artă care implică utilizarea și rularea de benzi de hârtie și apoi lipirea acestora împreună pentru realizarea unor modele decorative excepționale. Benzile de hârtie sunt rulate cu ajutorul unui bețisor de răsucire iar capetele fâșiilor sunt fixate cu lipici sau

adeziv. Se pot realiza felicitări, decorațiuni de sărbători, mărtisoare, flori, cutii de bijuterii, rame foto, ornamente cadouri, etc.

În România, instrumentele necesare pentru practicarea quilling-ului, se găsesc în magazinele de hobby, specializate sau pot fi comandate de pe internet. Seturile de quilling conțin benzi de hartie, ace și pensete speciale pentru rularea hârtiei și liniarul cu cele 7 cerculețe de dimensiuni diferite care ne ajută să facem mai multe forme de aceeași mărime.

Principalele forme în quilling sunt reprezentate de: cerc strans, cerc lejer, lacrimă, petală, ochi, marchiza, semiluna, pătrat, triunghi, dreptunghi, semicerc, scut, lalea, rulou, sul, inima, forma v, forma s, forma c, etc. Pornind de la acestea se pot realiza adevărate opere de artă.

În prezent această tehnică este disponibilă tuturor celor interesați. Din quilling se pot lucra atât miniaturi, cât și lucrări de mari dimensiuni, felicitări, tablouri și bijuterii. Scopul principal al tehnicii a rămas însă același: transformarea unui obiect oarecare într-unul ingenios înfrumusețat. Materia primă pentru quilling sunt fâșiile de hârtie. Cel mai des utilizate lățimi pentru fâșii sunt de 3, 4 sau 5 mm.

Etape de lucru și produse necesare pentru tehnica quilling

Este nevoie de:

-foarfecă, clește cu vârful ascuțit, un ac mare pentru quilling, lipici sau aracet, coli A4 colorate sau fâșii quilling de diferite culori;

-șablon cu găuri de diferite dimensiuni (este nevoie de el dacă vrei să faci o floare cu toate petalele egale – cercurile din care se modelează petalele se fac la aceeași dimensiune dacă te ghidezi după aceeași gaură a șablonului);

- ace lungi cu gămălie – pentru a fixa provizoriu pe bucata de plută, până la lipire, modelele mai complicate;

Aceste benzi de hârtie vor fi apoi rulate într-o formă și lipite împreună pentru a obține diferite modele decorative.

Hârtia este înfășurată în jurul unui ac pentru a crea o formă de bază sub formă de bobină și apoi este lipită la vârf cu lipici, aracet sau adeziv, după care bobinele cu forme sunt aranjate pentru a forma flori, frunze sau diferite alte simboluri pe care le poți folosi mai apoi ca ornamente.

Se pot realiza felicitări, invitații de nuntă sau botez, mici tablouri, decorațiuni de sărbători, ornamente 3D, mărtisoare, flori, cutii de bijuterii, rame foto, etc.

- **Tehnica origami**

Nimeni nu știe când a fost inventată arta împăturirii hârtiei. Unii istorici spun că a fost inventată imediat după apariția hârtiei în 105. Hârtia a fost adusă în Japonia de călugării budiști în

secolul VI și arta împăturirii hârtiei a venit odată cu ea. Unele modele de origami au fost introduse în ceremonialele religioase shintoiste¹. De fapt, cuvântul "kami" este și sinonim pentru spirit sau zeu. Modelele asociate ceremoniilor shintoiste au rămas neschimbate de-a lungul timpului. Deoarece tehnicile și modelele se transmiteau pe cale orală o mulțime dintre ele s-au pierdut. Primul manual a apărut în 1797 - "1000 de cocori", publicat de Senbazuru Orikata.

În 1845 a apărut o enciclopedie ce conținea modele tradiționale japoneze. Între timp arta împăturirii hârtiei s-a dezvoltat și în Spania. Secretul împăturirii hârtiei a ajuns în lumea arabă în sec. al VIII-lea și arabii l-au adus în Spania în sec. al XII-lea. Deoarece arabii erau musulmani și religia lor le interzicea crearea figurilor după model uman sau animal au folosit arta origami în geometrie. După ce arabii au părăsit Spania, spaniolii au dezvoltat arta numită „papiroflexia”, încă populară în Spania și Argentina.

Vreme îndelungată origami a fost o petrecere plăcută a timpului, iar mai târziu, prin anii 1930, a devenit o disciplină școlară. Pe de altă parte, după un scurt declin, prin 1950 origami a cunoscut o perioadă de reabilitare.

Origami este o artă migăloasă care necesită răbdare și atenție din partea autorului, deoarece o simplă greșeală în plasarea unei împăturiri poate altera imaginea piesei obținute.

Aceasta presupune o anumită viziune (interioară) și anumite abilități (deprinderi) în scopul creării unor forme spațiale, artistice, prin plierea hârtiei cu mari valențe educative.

Termenul „origami” de origine japoneză este format din cuvântul „ori” care înseamnă „a îndoi” și din „kami” care înseamnă hârtie. Originile acestei tehnici sunt atestate de vechi documente istorice japoneze care prezintă formule artistice origami drept simboluri ale supranaturalului, ce erau privite cu venerație.

Aceasta a făcut ca tehnica prin care ele au fost create să se numească – arta origami sau arta plierii hârtiei. În ultimele secole, tehnica origami a fost preluată de mai multe state și introdusă fie ca disciplină școlară independentă, fie ca temă componentă în unele programe de învățământ. Totodată, ea a primit și unele adăsurii prin includerea unor procedee de: decupaj, lipituri, etc. Tehnica origami conferă hârtiei calități artistice inspirate din observarea formelor naturale. Prin acest demers modelator, de sintetizare, se pun în valoare caracteristicile esențiale,

simplitatea pură și expresivitatea formelor. Ele prezintă astfel elemente de noutate și de o uimitoare surpriză.

Cu ajutorul acestei tehnici se pot obține forme de valoare artistică nouă, convingătoare, care oferă elevilor satisfacții emoționale și pe acelea ale lucrului bine făcut. În cadrul procesului de

¹Șintoismul sau Shinto este religia tradițională a Japoniei și o fostă religie de stat a acestei țări.

educație artistico-plastică, prin tehnica origami, elevii cuprind treptat sensurile artistice ale acestei tehnici precum și semnificațiile formelor realizate de ei.

În acest fel se vine în întâmpinarea unui deziderat major al epocii contemporane, ce implică formarea valorilor făuritoare de bunuri materiale, întrucât imaginația creatoare și încrederea în forțele proprii ale elevilor, acționează toate laolaltă, ceea ce influențează favorabil și educarea caracterului lor.

Realizarea formelor origami în diferite ipostaze artistice și găsirea de către elevi a unor modalități de a continua plierile nu numai că le stimulează imaginația, dar le oferă și posibilitatea unor incursiuni ale fanteziei lor în alte lumi seducătoare. În acest fel ei își largesc orizontul visând, iar prin visare se dezvoltă psihic, dobândind germenii unor însușiri temerare, utile celor care vor organiza spațiul și timpul în viitor. Arta plierii hârtiei are numeroase valențe formative: ea influențează pozitiv educația tinerei generații care va mânui cu mult mai multă siguranță mașinuțe, unelte complexe, îngemănând astfel eforturile gândirii creatoare cu îndemânarea mâinilor – acești doi prieteni ai omului care îl ajută să se afirme în societate și să se autodepășească.

Cunoașterea și folosirea diferitelor tehnici de lucru de către elevi le creează acestora condiții pentru un start egal în activitatea lor plastică, pentru că în fiecare clasă sunt elevi care lucrează mai repede, alții mai greu.

Procesul familiarizării elevilor cu tehnicile de lucru și stăpânirea lor le creează acestora sentimentul propriei valori, sporindu-le încrederea în capacitatea lor de creație. Aceasta se răsfrânge pozitiv (prin transfer) la celelalte discipline școlare, ceea ce îi ajută la îmbunătățirea situației școlare.

Prin folosirea diversificată a tehnicilor de lucru, elevii își dezvoltă capacitatea de exprimare artistico-plastică, comunicând prin mijloace diverse propriile idei, trăiri, sentimente, dezvoltându-și imaginația, fantezia, spiritul de inițiativă, formându-și o imagine de sine pozitivă și o motivație serioasă pentru activitatea de învățare. Vor fi încurajate cooperarea și stabilirea unor relații de prietenie, de acceptare și respect reciproc în cadrul grupului .

Bibliografie:

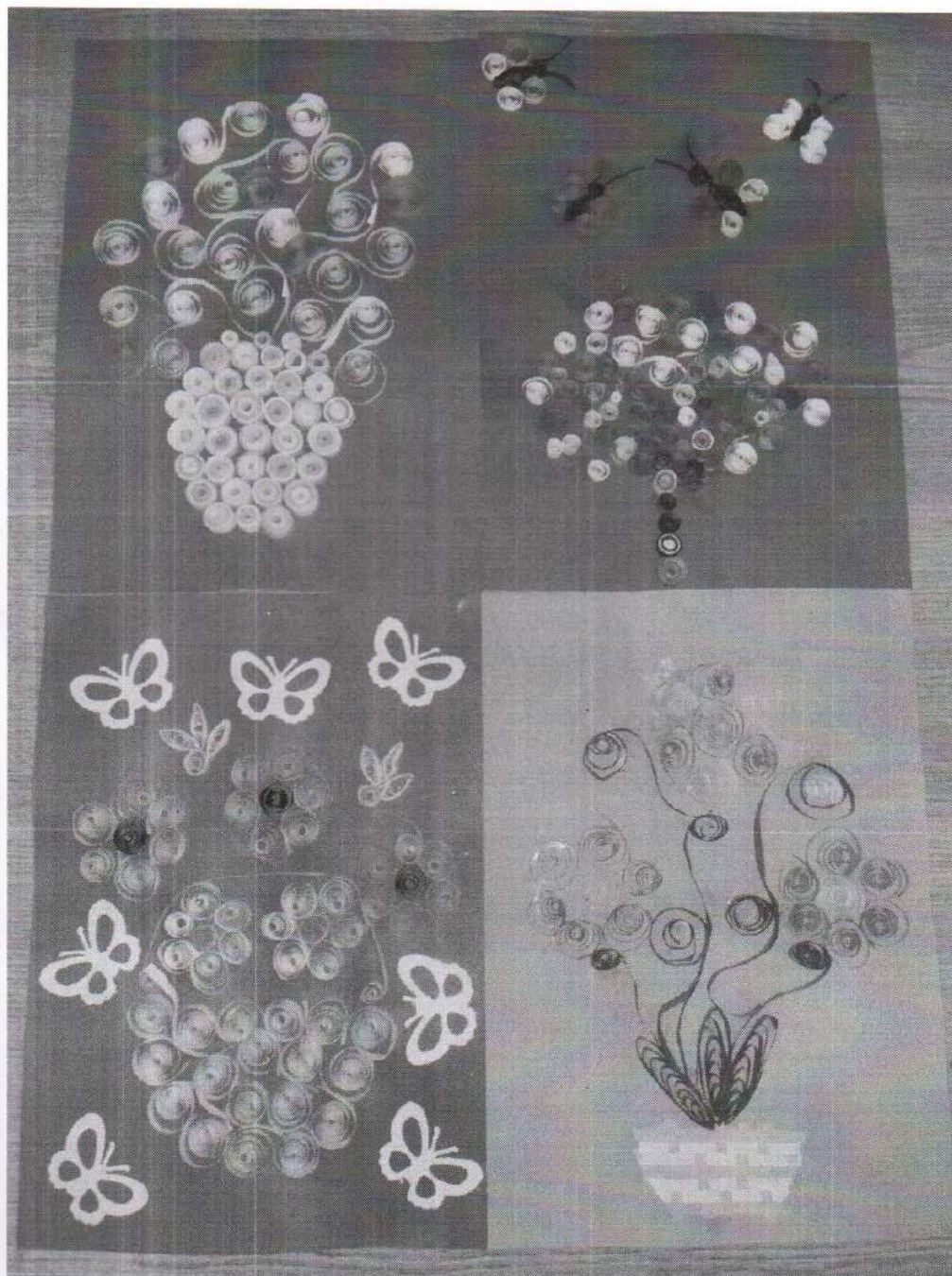
Golfin-Nicolau M.-Istoria artei- Ed.Didactică și Pedagogică, București, 1970;

Margarete Vogelbacher- Quilling-Tehnica Spiralării Hârtiei- Idei Creative 38, Editura Casa, 2013;

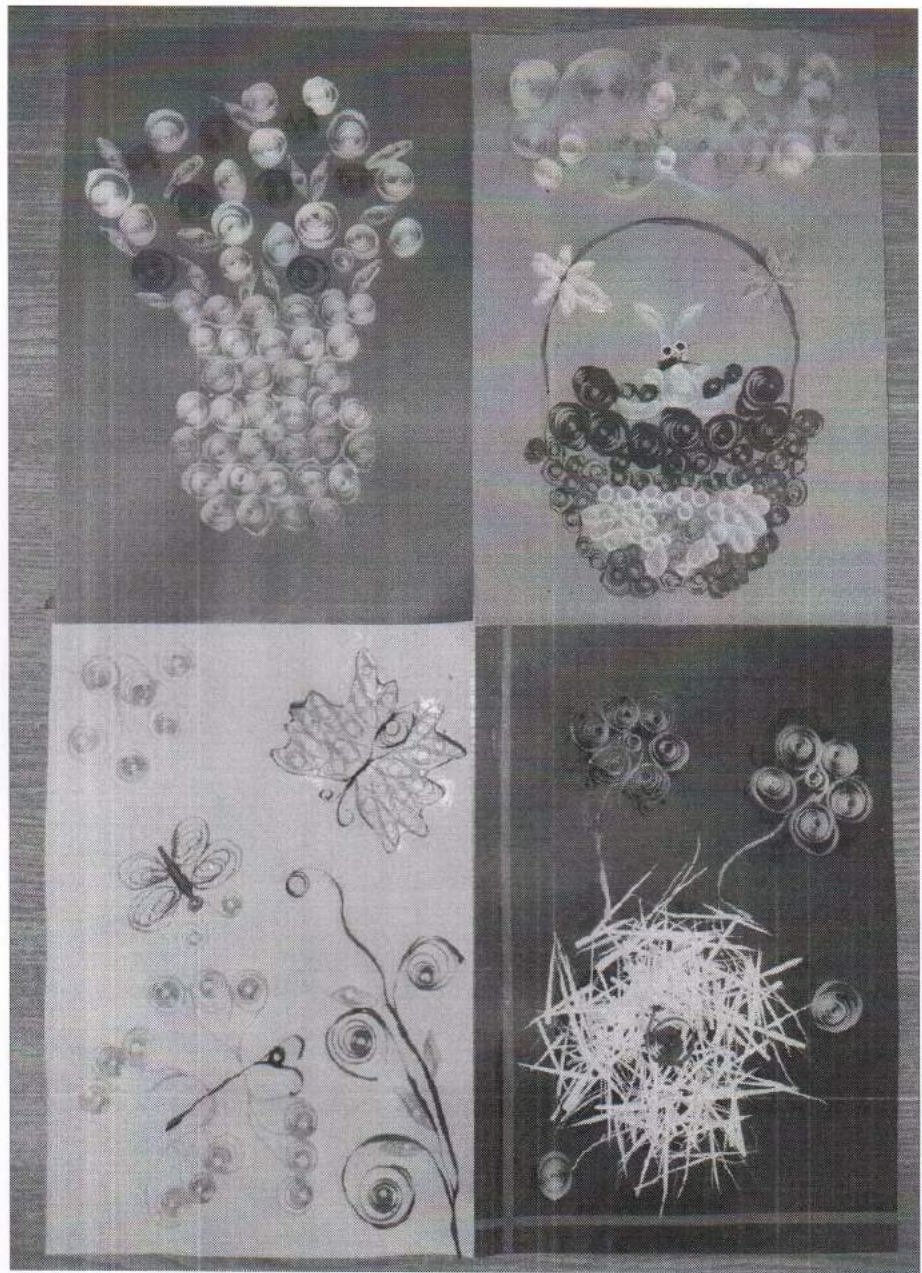
Octavian Simu- Civilizația japoneză tradițională- editura Herald- ediția a treia, lărgită și revizuită, 2012;

Terleczky Adam-Origami în 3D- Idei creative 97, Editura Casa, 2014

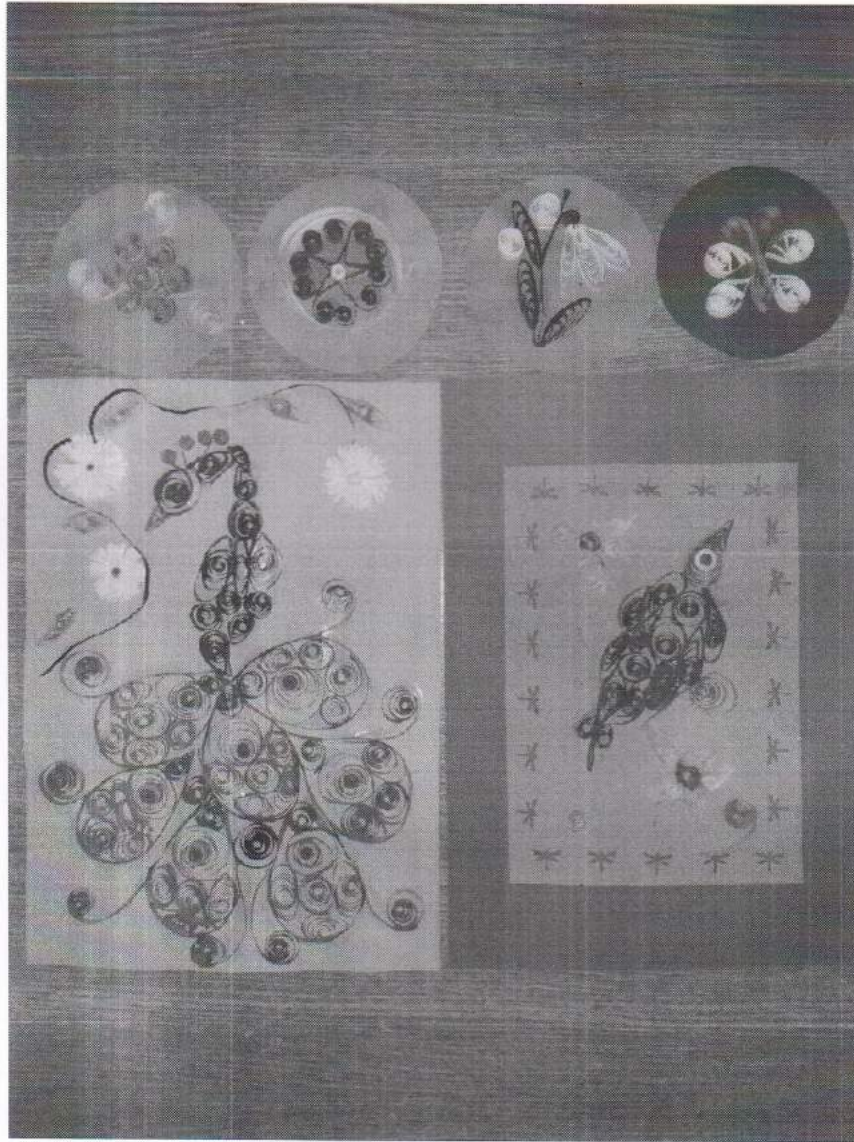
Lucrări realizate de elevii claselor a VI-a și a VII-a de la Școala Gimnazială Filiași
(tehnica quilling și tehnica origami)



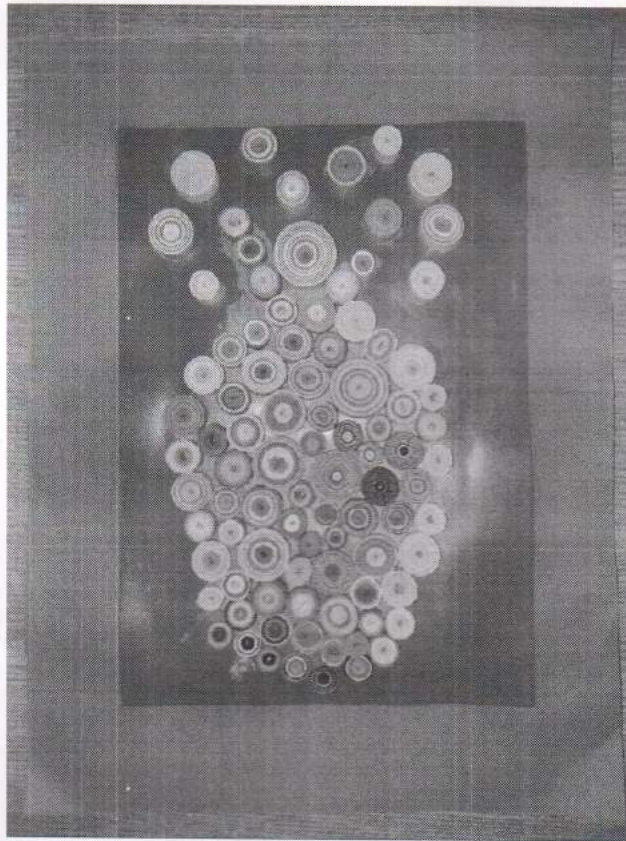
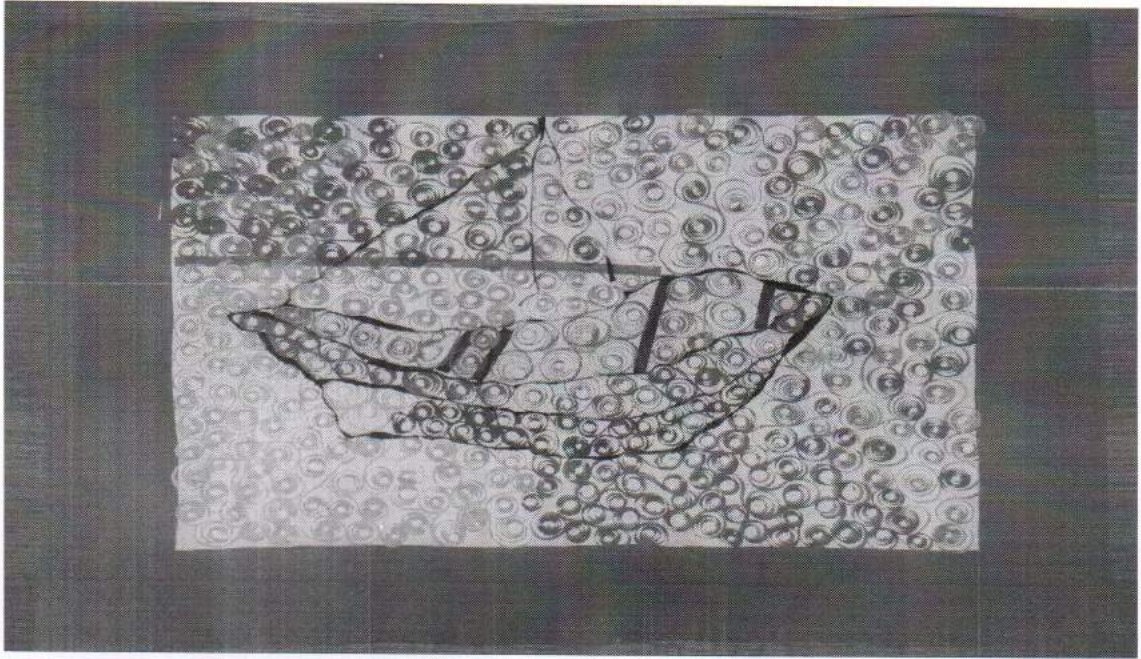
Oh



Shu



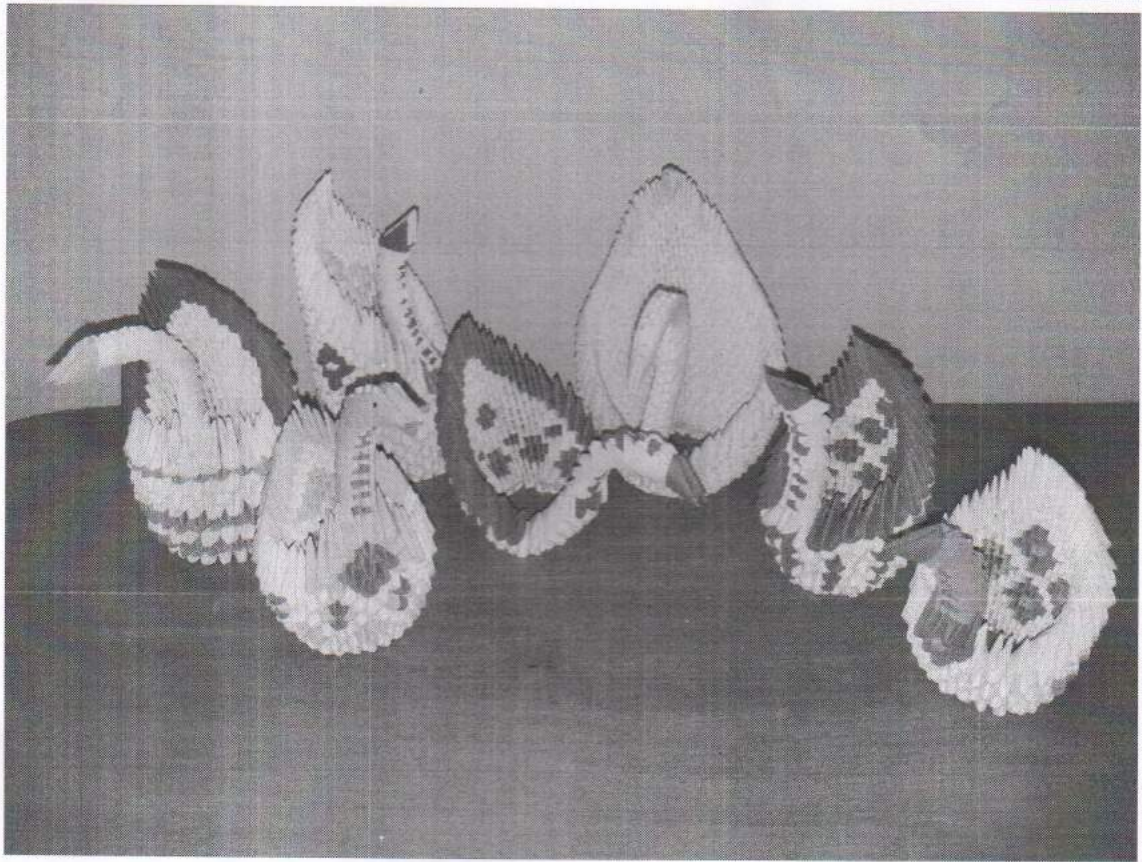
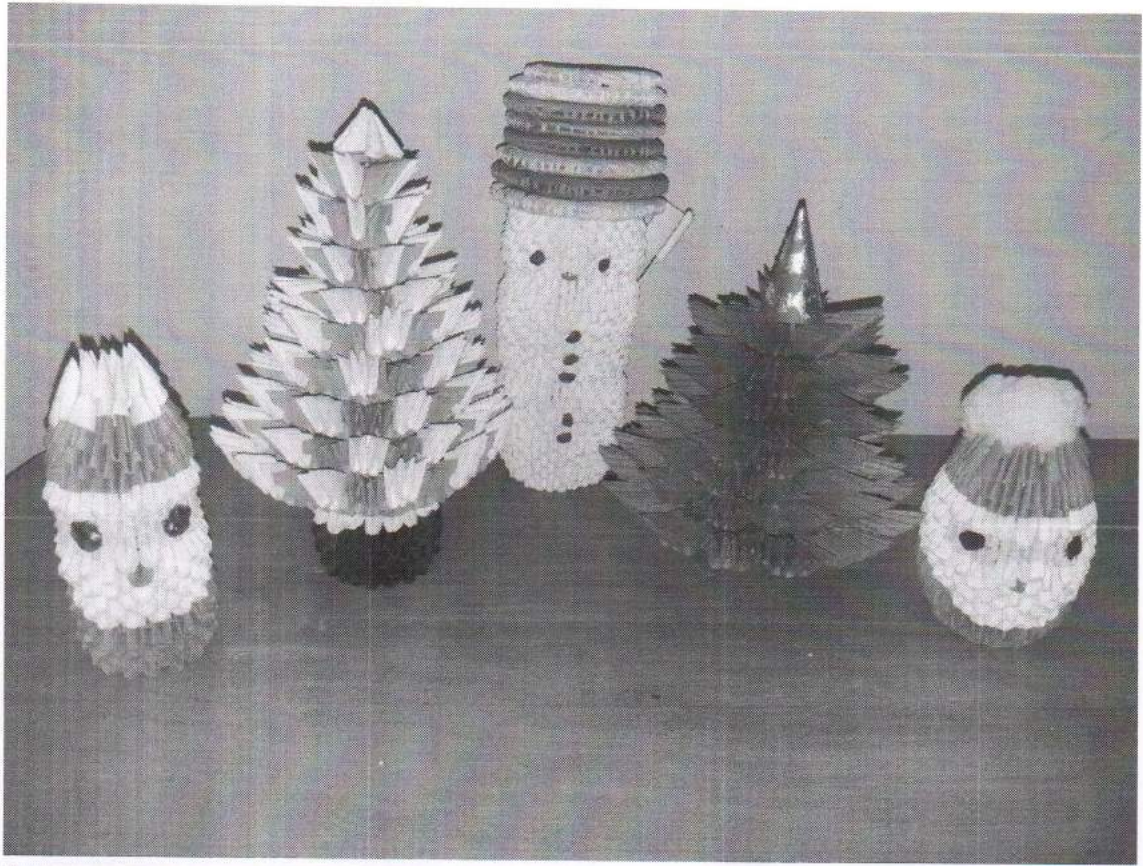
Oh



John



Oh



She



John